

برنامه رابطین سلامت ادارات، بخش های خصوصی و سازمانهای مردم نهاد

مقدمه

مفهوم ارتقای سلامت و امید دستیابی تمام مردم به مطلوب ترین سطح از سلامتی و حفظ این سطح به راستی هدف جهانی باشکوهی است. در حالی که پیشرفت به سمت این هدف هرگز به اندازه کافی سریع نیست، با وجود این پیوسته و امید بخش است و شاید در هیچ کجا به اندازه محل کار، این مساله مستندتر نباشد.

ارزشمندترین سرمایه آن است که در مورد انسان ها استفاده شود. اگر یک سازمان و هم چنین یک کشور بخواهد در بازارهای محلی، منطقه ای و جهانی رقابت کند، تخصیص سرمایه، به خصوص متعهد شدن به گسترش و اجرای ارتقای سلامت در محل کار، ارزشمندترین سرمایه گذاری است.

برجسته ترین شرکت ها اهدافشان را از طریق کارکنانش تحقق می بخشند. خط مشی ها و برنامه های مورد نیاز برای پرورش، استخدام و حفظ کارمندان سالم و سرزنده بی هیچ ابهامی به سطح بالایی از مدیریت بستگی دارد. با وجود این سازمان ها در سراسر دنیا با فرصت انتخاب یکی از دو خط مشی حیاتی زیر روبرو هستند:

۱. سرمایه گذاری برای ارتقای سلامتی و حفظ وضعیت ایده آل تمام کارکنان (جوان و پیر) تا آنجا که ممکن است؛
۲. صرف سرمایه اصلی در هزینه های پزشکی و هزینه های تولید از دست رفته که در نتیجه شرایط ضعیف سلامت کارکنان متحمل می شوند.

سازمان بهداشت جهانی معتقد است که سلامت در محل های زیر توسعه و تکامل می یابد:

- محل کار افراد
- محل بازی و تفریح
- محل زندگی
- محل آموزش

به چند دلیل محل کار جایگاه مناسبی برای برنامه های ارتقای سلامت است:

- نظام ایمنی و سلامت حرفه ای تا حدی از قبل در محل های کار وجود دارد لذا ارائه خدمات سلامتی را تسهیل می کند؛
- اکثر کارکنان در محل کار جزو افرادی هستند که دسترسی به آنان برای ارائه خدمات سلامتی در خارج از محل کار دشوار است؛
- علاقه مشترکی بین کارفرمایان و کارکنان برای ارتقای سلامت وجود دارد.

فعالیت بین بخشی برای سلامتی عبارت است از:

رابطه ای شناخته شده بین بخش سلامت با بخش های دیگر برای انجام اقداماتی است که در جهت نتایج نهایی یا پیامدهای سلامتی صورت می گیرد، به طوری که از تنها عمل کردن بخش سلامتی برای کسب این نتایج مؤثرتر، کارا تر و پایدارتر باشد.

مشارکت برای ارتقای سلامت :

مفهوم ارتقای سلامت، متکی بر اصول مختلفی است که یکی از مهمترین آنها مشارکت است. معنای مشارکت در ارتقای سلامت این است که در آن اعضای یک جامعه نیازهای سلامت شان را تعیین نموده، توجه نمایند که چگونه می توانند با این نیازها روبرو شوند، به طور گروهی در مورد اولویت های شان تصمیم بگیرند و با هم برای نیل به اهداف طراحی شده بر اساس حمایت مقتضی کار کنند. مشارکت موثر جامعه، نیازمند درگیری همه بخش های داخل یک جامعه و نه تنها قدرتمندترین آنها یا آنهایی که به راحتی در دسترسند، می باشد.

فلوچارت فرایند جذب و بکار گیری رابطین سلامت سازمانهای مردم نهاد

(ستاد شهرستان)

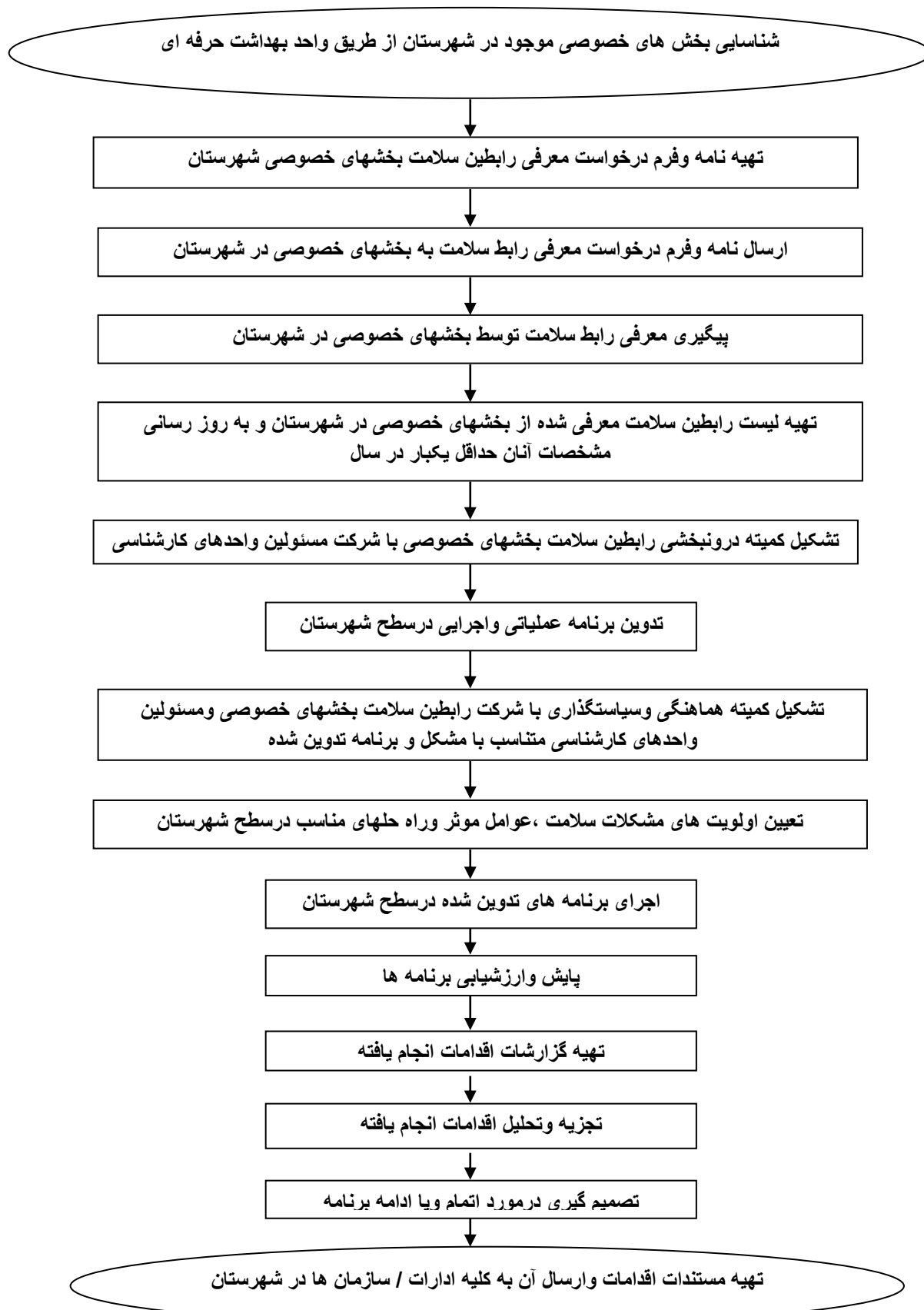
دستورالعمل اجرایی برنامه رابطین سلامت ادارات و بخش های خصوصی

- ۱- ادارات، سازمان ها و بخش های خصوصی موجود در شهرستان شناسایی می شوند (تعداد و اسامی ادارات موجود شهرستان از فرمانداری، لیست بخش های خصوصی از واحد بهداشت حرفه ای و لیست NGOها از فرمانداری و بهزیستی استعلام می شود).
- ۲- فرم درخواست معرفی رابطین سلامت ادارات، سازمان ها و بخش های خصوصی شهرستان تهیه شده و طی نامه ای به آن ارسال می شود تا یک نفر را به عنوان رابط سلامت معرفی کنند.
- ۳- در صورت عدم معرفی رابط سلامت توسط ادارات، سازمان ها و بخش های خصوصی، پیگیری انجام می شود.
- ۴- لیست رابطین سلامت معرفی شده از ادارات، سازمان ها و بخش های خصوصی تهیه شده و مشخصات آنان حداقل یکبار در سال به روز رسانی می شود تا تغییراتی (مانند بازنشستگی رابط سلامت، تغییر یا اضافه شدن رابط سلامت جدید) که در رابطین سلامت روی داده در لیست اعمال شود.
- ۵- کمیته درونبخشی رابطین سلامت ادارات، سازمان ها و بخش های خصوصی با شرکت مسئولین واحدهای کارشناسی تشکیل می شود.
- ۶- برنامه عملیاتی و اجرایی در سطح شهرستان تدوین می شود.
- ۷- کمیته هماهنگی و سیاستگذاری با شرکت رابطین سلامت ادارات، سازمان ها، بخش های خصوصی و مسئولین گروههای کارشناسی تشکیل می شود.
- ۸- اولویت های مشکلات سلامت، عوامل موثر و راه حل های مناسب در سطح شهرستان تعیین می شود.
- ۹- برنامه های تدوین شده در سطح شهرستان اجرا می شوند.
- ۱۰- برنامه ها پایش و ارزشیابی می شوند.
- ۱۱- گزارشات اقدامات انجام یافته تهیه می شوند.
- ۱۲- اقدامات انجام یافته تجزیه و تحلیل می شوند.
- ۱۳- درمورد اتمام و یا ادامه برنامه تصمیم گیری می شود.
- ۱۴- مستندات اقدامات تهیه شده و به کلیه ادارات، سازمان ها و بخش های خصوصی در شهرستان ارسال می گردد.

فلوچارت فرآیند جذب رابطین سلامت ادارات / سازمان ها در شهرستان

فلوچارت فرآیند جذب رابطین سلامت بخش های خصوصی در شهرستان

سایر فعالیتهای برنامه رابطین سلامت ادارات، بخشهای خصوصی و سازمانهای مردم نهاد آموزش و ارتقای مرکز

بهداشت استان:

- ۱- جذب و بکارگیری رابطین سلامت از ادارات، بخشهای خصوصی و سازمانهای مردم نهاد
- ۲- تدوین تقویم آموزشی برای رابطین سلامت از ادارات، بخشهای خصوصی و سازمانهای مردم نهاد
- ۳- برگزاری دوره های آموزشی برای رابطین سلامت ادارات، بخشهای خصوصی و سازمانهای مردم نهاد
- ۴- برگزاری دوره های آموزشی توسط رابطین سلامت ادارات، بخشهای خصوصی و سازمانهای مردم نهاد به افراد تحت پوشش خود

- ۵- ارائه گزارش از برنامه های برگزارشده توسط رابطین سلامت ادارات، بخشهای خصوصی و سازمانهای مردم نهاد به استان
- ۶- مشارکت رابطین سلامت از ادارات، بخشهای خصوصی و سازمانهای مردم نهاد در برنامه ی بسیج های اطلاع رسانی

آموزشی استان

گزارش دوره های آموزشی برگزار شده برای رابطین سلامت ادارات، سازمانهای مردم نهاد و بخش های خصوصی از

سال ۱۳۸۸ تا سال ۱۳۹۴

ردیف	تعداد دوره	گروه هدف	تاریخ برگزاری
۱	دوره ۱	رابطین سلامت ادارات، سازمانهای مردم نهاد و بخش های خصوصی	۱۳۸۸
۲	دوره ۲	رابطین سلامت ادارات، سازمانهای مردم نهاد و بخش های خصوصی	۱۳۸۹
۳	دوره ۵	رابطین سلامت ادارات، سازمانهای مردم نهاد و بخش های خصوصی	۱۳۹۰
۴	دوره ۴	رابطین سلامت ادارات، سازمانهای مردم نهاد و بخش های خصوصی	۱۳۹۱
۵	دوره ۴	رابطین سلامت ادارات، سازمانهای مردم نهاد و بخش های خصوصی	۱۳۹۲
۶	دوره ۳	رابطین سلامت ادارات، سازمانهای مردم نهاد و بخش های خصوصی	۱۳۹۳
۷	دوره ۴	رابطین سلامت ادارات، سازمانهای مردم نهاد و بخش های خصوصی	۱۳۹۴

تعداد و درصد کل ادارات، بخش‌های خصوصی و (NGO) سازمانهای مردم نهاد کل استان در سال ۹۳

ردیف	شهرستان	ادارات			سازمانهای مردم نهاد			بخش های خصوصی		
		تعدادکل	دارای رابط	درصد پوشش	تعدادکل	دارای رابط	درصد پوشش	تعدادکل	دارای رابط	درصد پوشش
۱	آذرشهر	۳۲	۳۰	%۹۱	۸	۸	%۱۰۰	۵۱	۵۱	%۱۰۰
۲	اسکو	۵۳	۴۱	%۸۰	۳	۱	%۳۳	۶	۶	%۱۰۰
۳	اهر	۴۵	۳۵	%۷۲	۷	۷	%۱۰۰	۲	۲	%۱۰۰
۴	بستان آباد	۳۶	۳۶	%۱۰۰	۳	۳	%۱۰۰	۱۹	۱۹	%۱۰۰
۵	بناب	۴۷	۴۶	%۹۷	۱۴	۱۳	%۹۳	۶۴	۳۷	%۵۸
۶	تبریز	۱۶۴	۱۶۴	%۱۰۰	۱۷	۱۷	%۱۰۰	۲۷	۲۷	%۱۰۰
۷	جلفا ارس	۶۰	۵۵	%۹۰	۷	۷	%۱۰۰	۳	۳	%۱۰۰
۸	چاراویماق	۲۵	۲۱	%۸۴	-	-	-	-	-	-
۹	سراب	۳۰	۹۷	%۹۰	۷	۷	%۱۰۰	۹	۹	%۱۰۰
۱۰	شبستر	۶۴	۵۹	%۹۲	۸	۳	%۳۷.۵	۸۱	۴۵	%۵۵.۵
۱۱	عجب شیر	۴۵	۳۱	%۶۹	۶	۶	%۱۰۰	۶	۶	%۱۰۰
۱۲	کلیبر	۲۸	۲۸	%۱۰۰	-	-	-	۲	۱	%۵۰
۱۳	مرند	۲۷	۲۷	%۱۰۰	۹	۹	%۱۰۰	۹	۹	%۱۰۰
۱۴	ملکان	۴۲	۳۸	%۸۶	۱۲	۸	%۶۷	۱۱	۶	%۵۵
۱۵	میانه	۶۳	۶۱	%۹۵	۶	۶	%۱۰۰	۱۹	۱۹	%۱۰۰
۱۶	ورزقان	۳۲	۲۵	%۷۸	۱	۱	%۱۰۰	۴	۴	%۱۰۰
۱۷	هریس	۶۰	۲۵	%۴۲	-	-	-	۵	۴	%۸۰
۱۸	هشتروند	۳۱	۲۹	%۹۳/۵	۵	۵	%۱۰۰	۱	۱	%۱۰۰
۱۹	خدافرین	۲۴	۲۰	%۸۳	-	-	-	-	-	-
۲۰	استان	۸۹۸	۸۵۳	%۹۵	۱۱۳	۱۰۱	%۸۹	۳۱۹	۲۴۸	%۷۸